

Març 2014

1. Adult *P. scarabaeoides*
2. Detall antena *P. scarabaeoides*
3. Forat entrada *P. scarabaeoides*
4. Galeries *P. scarabaeoides*
5. Forat sortida *P. scarabaeoides*
6. Adult *H. toranio*
7. Detall antena *H. toranio*
8. Galeries *H. toranio*
9. Danys *H. toranio*

Descripció	<i>Phloeotribus scarabaeoides</i> i <i>Hylesinus toranio</i> són dos escolitids que afecten l'olivera. L'adult de <i>P. scarabaeoides</i> és un escarabat arrodonit de tonalitat negrosa (2-2,4 mm) i antenes en forma de trident. La posta és nombrosa i l'ou és ovalat, de color blanc amb tonalitat marfil. Les larves són àpodes, amb fortes mandíbules i excaven galeries més curtes que <i>H. toranio</i> .	L'adult de <i>H. toranio</i> és de mida més gran (2,5-3,7 mm) i les seves antenes tenen forma de massa cònica. Realitza poca posta i els ous són de color blanquinós. Les larves excaven galeries molt llargues i morfològicament tenen el cap menys globós que <i>P. Scarabaeiodes</i> . <i>H. toranio</i> realitza la pupa al xilema i <i>P. scarabaeoides</i> al floema.
Biologia	<i>P. scarabaeoides</i> hiverna en forma d'adult. A inicis de primavera abandona l'arbre fortament atret per substàncies que es desprenen de rames mortes de les restes de poda i dels arbres debilitats. S'aparella a l'inici de l'excavació de la galeria. A continuació, la femella realitza la posta al llarg de la galeria, mentre el mascle expulsa fins a l'orifici exterior una mescla de serradura, saliva i excrements. Les larves nounades excaven les galeries pràcticament perpendiculars a la galeria de posta i paral·leles entre elles. A l'estiu surten els nous adults i es dirigeixen cap als brots de l'arbre. El màxim d'adults fora de l'arbre es dona en dos moments ben diferenciats: un al maig, quan penetren a la fusta morta per reproduir-se, i l'altre al juliol, quan surten els	nous adults a colonitzar els arbres. <i>H. toranio</i> realitza tot el cicle a l'interior de l'arbre hoste a diferència de <i>P. scarabaeoides</i> . Passa l'hivern en forma de larva. A la primavera, la larva d'últim estadi excava la cambra pupal, pupa i realitza la metamorfosi a adult. A continuació, emergeixen els adults per a colonitzar rames vives. S'inicia la reproducció i les femelles realitzen les galeries maternes on dipositen la posta. Les larves es desenvoluparan traçant galeries amb tendència a entrecreuar-se, a on hi romandran fins a la primavera següent. El nombre màxim d'adults fora de l'arbre es dona en un únic període durant els mesos de maig, juny i juliol. A Catalunya, ambdós corcs tenen una generació anual.
Síntomes i danys	<i>P. scarabaeoides</i> prefereix la fusta d'un diàmetre major de 20 mm. Es pot observar serradura a l'orifici d'entrada i un forat nu al de sortida. <i>H. toranio</i> penetra en rames fines d'un diàmetre entre 5-18 mm. Aquestes es solen trobar a les zones axials. Les rames prenen una tonalitat vermellosa de "taques de ferro" just a sobre de les galeries.	<i>H. toranio</i> provoca una dessecació característica de rames en forma de banderoles i, en el cas de <i>P. scarabaeoides</i> , una pèrdua prematura de fruits per marciment a l'excavar galeries a les proximitats de les infructescències. Ambdós corcs alteren el creixement normal de la planta, debiliten l'arbre i, com a conseqüència, es pot perdre part de la producció.
Enemics naturals	En el cas de <i>H. toranio</i> com a fauna auxiliar, s'ha detectat la presència de parasitoids com <i>Plagiotrochus maculatus</i> , <i>Eurytoma morio</i> , etc. i en el cas de <i>P. scarabaeoides</i> : <i>Cheiopachus quadrum</i> , <i>Rhaphitelus maculatus</i> , etc. També s'han detectat depredadors com <i>Chrysoperla carnea</i> o	<i>Stethorus pusillus</i> , etc., i d'altres com <i>aràcnids</i> i <i>nematodes</i> . <i>H. toranio</i> pot arribar a un 70% de parasitisme; però, en el cas de <i>P. scarabaeoides</i> , tenen un paper limitat a l'hora de reduir poblacions per la gran capacitat de multiplicació d'aquest corc.
Mitjans de lluita	És molt important mantenir l'olivera amb un bon vigor i estat fisiològic. Per al control de <i>P. scarabaeoides</i> , cal realitzar un maneig adequat de les restes de poda. La millor solució és cremar-les ràpidament, encara que també es pot realitzar una trituració o un picat fi; d'aquesta manera, aquest coleòpter no pot completar el cicle biològic. Si es vol conservar la fusta de poda, cal guardar-la allunyada de les plantacions d'oliveres i en llocs hermèticament tancats.	En el cas de <i>H. toranio</i> , cal eliminar tots els brots amb símptomes abans de la sortida dels adults (maig). És molt important no realitzar tractaments durant la tardor que puguin afectar la fauna auxiliar, ja que és el moment de màxim parasitisme d'aquest insecte. El control amb productes fitosanitaris es realitzarà seguint les indicacions de l'etiqueta del producte. Quan es donen els màxims poblacionals d'adults és el moment més efectiu per a realitzar els tractaments.